

Sidste ærede taler, fru Kirsten Jacobsen, har nævnt problemet om, hvorvidt Finansieringsfonden kan eller vil anlægge sag. Selvfølgelig gør Finansieringsfonden ikke det. Det kunne aldrig falde hr. Richard Mikkelsen ind at prøve på at hjælpe Færøerne. Det har han jo ikke gjort i de to år, han har siddet deroppe.

Men er det så muligt for landsstyret at anlægge sag? Åbenbart bliver det meget svært ifølge nogle jurister. Og derfor kommer spørgsmålet til slut til regeringen: Kan man råde bod på noget af den skade, der er sket med de forsøg, der er lavet både på Færøerne og hernede med at afhjælpe krisens værste følger? Én ting er, at banksystemet er braset sammen. En anden ting er, at man har haft nogle forudsætninger i 1980'erne, der har skabt grundlag for en krise, og så får man råvarekrisen, ressourcekrisen, oveni samt prisfaldet på fisk. Men måden, hvor på man prøver på at afhjælpe en krise, betyder noget. Nogle af de tiltag, man foretager for at redde en økonomisk situation, er måske forkerte, og derved bliver kædevirkningen, følgerne af redningsaktionen værre end de årsager, der har været til krisens omfang til at begynde med. Og det må og skal kunne diskuteres her i Folketinget. Det har man mørkelagt nu i årevis, og derfor dages det just til det formål.

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg vil starte med at rette en tak til fru Kirsten Jacobsen, fordi hun har fået nogle ting på bordet her i Folketingssalen, så vi nu er klar over, hvad fru Kirsten Jacobsen – og måske med hende de andre forslagsstillere til den motiverede dagsorden – mener med en række af disse begreber.

Et retligt ansvar taler hun om under henvisning til det, der tales om i lovforslaget fra regeringen. Jamen et retligt ansvar er jo ikke begrænset til et strafferetligt eller et erstatningsretligt ansvar. I givet fald kan et retligt ansvar gøres gældende i henhold til ministeransvarlighedsloven. Det er det, som en rigsret i København i øjeblikket sidder og tager stilling til. Så der er altså slet ingen begrænsninger i så henseende.

Men når fru Kirsten Jacobsen i sit dagsordensforslag taler om en uvildig undersøgelse, er det så en undersøgelse, som også kan nå til resultater, der er anderledes end dem, som fru Kirsten Jacobsen allerede selv er nået frem til, længe inden denne undersøgelse er kommet i gang? Der kan man jo efterhånden have en fornemmelse af, at i den sprogbrug handler uvildighed om noget helt, helt andet.

Så mange tak for den debat, vi fik her og de dimensioner, vi fik puttet ind. Her får vi jo et tydeligt indtryk af, hvad det er, der er den reelle motivering for fru Kirsten Jacobsen, og jeg må så spørge: Hvad med de øvrige forslagsstillere? Er de på samme, klare linje, som fru Kirsten Jacobsen, eller er det ikke tilfældet?

For Det Radikale Venstre er der to dimensioner i debatten i dag: På den ene side de færøske ønsker om en betryggende undersøgelse, som når frem til at få afgjort, om der vil være et grundlag, eller som vil kunne tjene til, at man danner sin vurdering med hensyn til sådan et grundlag for eventuelt at søge et retligt ansvar gjort gældende.

Statsministeren har jo gennemgået de fire hovedpunkter, som det under justitsministerens besøg på Færøerne er blevet klart at de færøske myndigheder har til undersøgelsens karakter og til det, som det skal kunne ende ud i.

Og på den anden side har vi henvendelsen fra højesteretspræsidenten bakket op af alle Højesterets dommere, af retspræsidenterne og af Dommerforeningen. Meget mere kan man vel egentlig ikke kræve fra den vigtige del i trekanten, der er omhandlet i grundlovens § 3, nemlig den dømmende myndighed. Der er tale om en klar henstilling om, at man tilgodeser princippet i den danske grundlov om tredelingen af magten, og at vi undgår at bruge den slags former for domsmagt eller noget, der minder om domsmagt, som man har været inde på hidtil.

Disse to kategorier af hensyn må mødes et eller andet sted. Det kan godt virke svært at få tingene til at gå op: Cirkelns kvadratur, et columbusæg eller hvad? Det forslag, som nu foreligger fra justitsministerens side, vil vi kalde en slags højere juridisk skoleridt, det skal der ikke være nogen tvivl om. Der er en knivsæg at balancere på, der er nogle æg at danse på – og ikke for hårdt.

Men vi mener, at forslaget, som det ligger her, er et godt udgangspunkt, vil jeg gerne sig til hr. Frank Aaen, for som det er blevet påpeget fra flere indtil nu i debatten, er det et forslag, der lægges frem, og regeringspartierne har den indstilling – det har vi i hvert fald i mit parti – at er der gode argumenter undervejs i behandlingen her i Folketingssalen, er der gode argumenter i Retsudvalget under udvalgsbehandlingen for at ændre det ene og det andet og det tredje, så lad os se fordomsfrit og imødekommende på det, for det, der er vigtigt for os, er også, at vi her i Folketinget får et bredt flertal med hensyn til, hvilken undersøgelsesform der skal vælges.